



## تهذیب و کسب بصیرت دو وظیفه مهم طلاب در کنار تحصیل است



هنوز بر همه فقه و اصول احاطه ندارند، در حالیکه فقه و اصول تنها یک رشته از احکام و معارف اسلام است، چه رسد به اینکه کسی بخواهد در مدت عمر خود همه معارف اسلام را فرا بگیرد.

وی ادامه داد: لذا ناچار باید تقسیم کار شود و هر کسی تعلم بخشی از علوم و معارف اسلامی را بر عهده بگیرد تا بتواند با کار در آن رشته، معارف اسلام را از آن استنباط کرده، به صورت قابل فهم در دسترس همگان قرار دهد. آیت‌الله مصباح یزدی با اشاره به پیش فرض‌های فوق برای حضور در حوزه علمیه ادامه داد: چه بسا برخی از ما هر چند این مقدمات را قبول داریم، اما با دقت در آنها تفکر نکرده ایم.

وی در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به اینکه مسیر شناخت معارف اسلام، راهی بسیار پرپیچ و خم است، اظهار داشت: در طول تاریخ شیعه، به جز در ضروریات دین و مذهب که با ادله متقن مبتنی بر عقل، قرآن، اجماع و سنت ثابت شده است، همواره بین علما اختلاف نظر وجود داشته است و حتی بین افرادی چون شیخ مفید، شیخ کلینی و شیخ صدوق که از علمای بزرگی هستند که قرب عهد به معصومین (ع) داشته اند، چنین اختلافاتی به وضوح مشخص است، لذا نمی‌توان توقع داشت که همه علما در هر رشته، دارای نظراتی مشترک باشند.

ادامه در صفحه آخر

علامه محمدتقی مصباح یزدی گفت: امام خمینی (ره) نه تنها از نظر فقهی و نظری به احکام اجتماعی اسلامی اهتمام ورزید، بلکه در عمل نیز تاپای جان پیش رفت و حجت را بر امثال ما تمام کرد و در حالی که حتی کسی به ذهنش هم خطور نمی‌کرد که بتوان نظامی اسلامی تشکیل داد، انقلاب اسلامی را به پیروزی رسانید. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی آثار حضرت آیت‌الله مصباح یزدی، رئیس مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) در مراسم افتتاحیه سال تحصیلی جدید ضمن تبریک دهه کرامت و میلاد مسعود امام رضا (ع) اظهار داشت: حضور طلاب در حوزه‌های علمیه متوقف بر پیش فرض‌هایی است که با توجه به آنها، به حوزه‌های علمیه گام نهاده اند. اول آنکه همه ما اعتقاد داریم که تنها راه سعادت عمل به دستورات و احکام اسلام است، ثانیاً معتقدیم: لازم است عده‌ای عمر خود را برای تحصیل علوم دینی وقف کنند تا احکام اسلام را شناخته و به دیگران هم بیاموزند. عضو خبرگان رهبری با اشاره به اینکه آموختن معارف اسلام واجب کفایی است و با توجه به نبودن افراد به میزان کفایت، حکم واجب تعیینی را پیدا کرده است، اظهار داشت: از طرفی برای همه ما روشن است که هیچ کس نمی‌تواند بر همه معارف اسلامی به طور کامل احاطه پیدا کند و نمونه بارز آن نیز اعتراف فقهایی است که نیم قرن عمر خود را برای فقه و اصول صرف کرده‌اند و معتقدند



دو تغییر در نظام آموزشی مؤسسه امام خمینی (ره)



قوی ترین هیئت علمی در بین رشته های موسسه، متعلق به گروه فلسفه است



عملکرد معاونت پژوهش موسسه در مصاحبه با حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر بی‌ریا

در گفتگو با حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر موسوی نسب مطرح شد:

## تحولات ایجاد شده در بخش آموزش موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

دکتر موسوی نسب با اشاره به پراکندگی آیین نامه های آموزشی اظهار داشت: سعی شد این آیین نامه ها جمع و یک دست شود و اکنون نیز آیین نامه مربوط به دکتری به صورت کامل تهیه شده و به تصویب رسیده است. در مورد کارشناسی ارشد و کارشناسی هم همین کار در دست اجراست.

وی با اشاره به اجرای طرح آموزش پژوهش محور در دوره کارشناسی در سال گذشته خاطر نشان کرد: برآورد ما این بود که ادامه و اجرای این طرح به شکل فکلی مناسب نیست، چرا که دانش پژوهان با توجه به حجم فراوان درسهای حوزه و مؤسسه ای که دارند، فرصت چندانی برای پژوهش نداشتند. ضمن آنکه اساساً در دوره کارشناسی هنوز آماجگی و مایه علمی لازم و کافی برای کار پژوهشی را کسب نکرده اند و لذا به نظر می رسد اصرار بر پژوهش در این دوره با اضرار به اصل کار یعنی آشنایی با مفاهیم و امهات رشته همراه است، در نتیجه سبب تحمیل هزینه‌های کم‌فایده بر موسسه می شود و لذا فعلاً این طرح تعطیل شده است. هر چند برای این که دانش پژوهان بهره‌ای از کار پژوهشی داشته باشند و مشکلات خاصی هم برایشان ایجاد نشود، طرحی برای آنان فراهم شده که در دست مطالعه است.

دکتر موسوی نسب با اشاره به اینکه در معاونت آموزش به دنبال طراحی و ایجاد رشته های فلسفه مضاف و رشته های فقه تخصصی است، اظهار داشت: این مسأله مدت هاست در دستور کار است و البته پیشرفت هایی هم داشته است و مثلاً برای فلسفه‌های مضاف مثل فلسفه علوم انسانی مصوبه گرفته شده است، همچنین فلسفه اقتصاد اسلامی پس از کسب مجوز در در مقطع دکتری در حال اجراست. همچنین موارد دیگری مانند دکتری فلسفه علوم اجتماعی، فلسفه روان‌شناسی، دانش اجتماعی، اندیشه سیاسی اجتماعی معاصر، رشته فلسفه علم، روابط بین الملل و فلسفه علوم انسانی در دست پیگیری، بررسی و یا اجرا هستند.

نیز آموزش ببینند، برای آنها کلاس فوق العاده برگزار خواهیم کرد. معاون آموزش موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) بخش دیگری از تحولات آموزش را تقویت جایگاه گروه های علمی دانست و گفت: این موسسه دارای نیروهای کارآمد و صاحب نظری است که می توانند در برنامه ریزی ها، تصمیم گیری ها و پیگیری برنامه ها سهم بسزایی ایفا کنند، لذا از سال گذشته مدیران گروه ها، هر سه ماه یکبار نشست مشترکی را با حضور قائم مقام و معاونت آموزش و معاون پژوهش برگزار می کنند و نظرات و پیشنهادات و تجربیاتشان را منتقل کرده و حتی در همان جلسه بعضی تصمیم‌گیری‌های مهم زمینه‌سازی می‌شود و این کار به معنای بالا بردن جایگاه مدیران گروه ها و به تبع آن گروه هاست.

دکتر موسوی نسب تحول در برنامه‌های درسی، کتابها و آیین‌نامه‌های آموزشی و روش‌های تدریس را بخش دیگری از تحول در معاونت آموزش دانست و گفت: یکی از کارهایی که در دستور کار قرار داشته و از قبل هم بوده است و به آن عمل شده این است که ارتقای توانمندی اساتید بوده است که برای این منظور کارگاه‌هایی تشکیل می‌شد و در این کارگاهها اساتید شرکت می‌کردند و مهارت‌های مربوط را فرا می‌گرفتند. اما الآن این مسئله در دستور کار قرار داده شده است که یک «گروه‌هایی» با عضویت اساتید تشکیل شده و خودشان به ارتقاء سطح مهارت‌های مختلف بپردازند و زیر نظر یک استاد مربوط و طبق برنامه زمان‌بندی شده، جمع کرده و در این زمینه کار علمی و عملی انجام دهند تا از مطالعات جدید بهره‌مند شده و خود را به‌روز کنند.

وی افزود: درباره متون آموزشی نیز از گروه‌ها درخواست شده از کتاب‌هایی که به مباحث اسلامی نزدیک‌تر و مربوط‌تر است شروع کنند و یک متن آموزشی تهیه نمایند و این کار در دستور کار و در حال پی‌گیری است.



پژوهان مراکز استانی از طریق این مدیریت پیگیری می‌شود. وی با اشاره به اینکه پایان نامه نویسی در گذشته نیاز به آمد و شد های فراوان داشت و برای دانش پژوهان پیچیدگی ایجاد می‌کرد، اظهار داشت: این مسأله مورد بررسی قرار گرفته و سعی شده با حفظ اتقان پایان نامه ها، دانش پژوه بتواند با سرعت بیشتری مجوز فعالیتش را بگیرد.

دکتر موسوی نسب افزود: همچنین برای گروه برنامه‌ریزی آموزشی که در ساختار معاونت آموزش وجود دارد، مسؤلی تعیین شده است که بر روی برنامه ها مطالعات علمی و بررسی های بیشتری انجام می‌دهد تا برنامه ها هر چه بیشتر علمی و کارشناسی تر گردد.

وی تغییر در سیاست آموزش زبان را یکی دیگر اموری دانست که در حال اقدام است و افزود: از این پس آموزش عمومی زبان در مؤسسه «متن محور» خواهد بود، چرا که شیوه قبلی که در آن فرد دنبال مهارت‌های مختلف گویش و نوشتار و گوش دادن بود، هر چند ایده آل بود، اما با توجه به محدودیت امکانات ما و دیگر مسؤلیت‌هایی که دانش پژوهان داشتند، به طور کامل اجرا نمی‌شد. هر چند اگر دانش پژوهان بخواهند در زمینه مکالمه و ...

ترویج مسائل دینی، قرار شد تنها سه رشته ای که بیشتر می‌تواند در این راستا مفید باشد، در این مراکز برگزار شود، لذا در مراکز استانها تنها سه رشته تفسیر و علوم قرآن، فلسفه و کلام برگزار می‌شود، هر چند فارغ التحصیلان این دوره بعد از اتمام کارشناسی می‌توانند برای تحصیل در مقطع ارشد در قم، هر رشته ای را که تمایل داشتند انتخاب کنند. وی تحول دوم در ساختار آموزش را تقویت جایگاه شورای سیاست‌گذاری آموزش برشمرد و افزود: در این شورا، به معنای دقیق کلمه سیاست‌های کلان آموزش به بحث گذاشته می‌شود به‌طوری که هیچ تغییر سیاسی، بدون نظر شورا پیگیری و انجام نمی‌شود و تا زمانی که شورا در مسأله ای اظهار نظر نکند، معاونت آموزش آن مسأله را تمام شده نمی‌داند.

دکتر موسوی نسب تحول سوم را تسهیل در جهت خدمات آموزشی دانست و با اشاره به تغییرات ایجاد شده در خدمات آموزشی، خاطر نشان کرد: به همین منظور پشتیبانی آموزش ایجاد شده تا کارهای اجرایی، امور مربوط به قراردادهای و پیگیری‌های بیرون از مؤسسه را بر عهده بگیرد، از سوی دیگر به منظور انسجام بیشتر در امور آموزشی در استان ها، مدیریت دفاتر استانی ایجاد شده است و پیگیری دانش

موسسه دانست و ادامه داد: این موضوع غالباً به صورت غیر مستقیم دنبال می‌شود، در واقع اشراف علامه مصباح و شاگردانشان در موسسه می‌تواند سهم مهمی در تحقق این هدف داشته باشد.

وی با اشاره به وجود ۱۵ گروه علمی و پژوهشی در موسسه، فعالیت‌های معاونت آموزش در سالهای گذشته را مثبت ارزیابی و خاطر نشان کرد: در سنوات گذشته کارهای فوق العاده ای صورت گرفته است و مسئولان قبلی معاونت با فداکاری کار را به پیش برده اند و ما نیز باید در جهت تعالی، ادامه دهنده راه آنها باشیم و یک روز ثابت نگه داشتن کار نیز خطا و اشتباه است. دکتر موسوی نسب با اشاره به محورهای تحول در آموزش اظهار داشت: اولین تحول، تقویت ساختار آموزشی برای افزایش سطح توانمندی و اعتبار و تسهیل و روان شدن فعالیت هاست که برای رسیدن به این هدف چند تغییر در برنامه های آموزشی صورت پذیرفته است.

وی اولین تغییر را انتخاب رشته دانش پژوهان بعد از گذراندن دروس عمومی و معارف دانست و افزود: در سالهای گذشته دانش پژوه از همان بدو ورود اقدام به انتخاب رشته می‌کرد که همراه با افت بزرگی بود، چرا که دانش پژوه دروس معارف قرآن و معارف عقلی را که نقش اساسی در تقویت بنیه های فکری آنها دارد را جدی نمی‌گرفتند. اما با تغییرات جدید با توجه به توانمندی های دانش پژوه و نیازمندی های موسسه بعد از دو سال انتخاب رشته می‌کند.

معاون آموزش موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) با اشاره به تقلیل تعداد ترم ها در دوره کارشناسی افزود: دوره کارشناسی از ۹ ترم به ۸ ترم کاهش یافته است و همین سبب می‌شود که در وقت و عمر دانش پژوهان صرفه جویی صورت گیرد، چرا که ۹ ترم، عملاً ۵ سال از وقت دانش پژوهان را می‌گرفت. وی با اشاره به ایجاد ۱۰ دفتر استانی این موسسه اظهار داشت: تغییر دیگر به دفاتر استانی است که با توجه به نیاز جامعه به رفع شبهات و

روابط عمومی: حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر موسوی نسب به تشریح تحولات ایجاد شده در بخش آموزش موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) در بخش های مختلف آموزش پرداخت.

معاون آموزشی موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) در گفتگو با خبرنگار روابط عمومی با اشاره به اینکه باید برنامه های معاونت آموزش بر اساس اهداف و رسالت های موسسه تنظیم شود، اظهار داشت: اولین رسالت موسسه تلاش در راستای نظریه‌پردازی در علوم انسانی اسلامی است که اصل تأسیس این موسسه بر همین اساس صورت گرفت، لذا باید در برنامه ریزی ها و هدف گذاری ها این هدف مورد توجه قرار گیرد و توفیقات، موانع و برنامه های موسسه را با این معیار سنجید.

حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر موسوی نسب با اشاره به اینکه تقویت پایه‌های فکری و نگرش دینی طلاب از طریق معارف عقلی و نقلی را دیگر هدف موسسه برشمرد و خاطر نشان کرد: دوره‌های مقدماتی که طلاب در موسسه می‌گذرانند با همین هدف صورت می‌گیرد. وی ترویج اندیشه های اسلام ناب محمدی را دیگر هدف موسسه برشمرد و افزود: وقتی افراد با این مبانی فکری آشنا شوند بهتر می‌توانند در برنامه‌های تبلیغی و ترویجی و مکتوباتشان به ترویج این اندیشه‌ها بپردازند. لذا برگزاری دوره های طرح و ولایت در همین راستاست.

معاون آموزش موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) پاسخ به شبهات فکری در حوزه علوم اسلامی را دیگر رسالت این موسسه عنوان و خاطر نشان کرد: بالاخره شبهاتی وجود دارد که بعضی از مجامع و افراد مختلف عمداً یا سهواً منتشر می‌کنند که دوستان ما بعد از فراگیری و تسلط بر این اندیشه‌های ناب، باید بتوانند پاسخ این سوالات را بدهند.

وی رشد معنوی و اخلاقی طلاب و تقویت حس التزام به دستورات اخلاقی و دینی را دیگر وظیفه

## مراقب توطئه های دشمن باشیم

آیت الله فیاضی در جمع تعدادی از اساتید، دانش پژوهان و کارمندان مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) با اشاره به اینکه در بعضی روایات است که زمانی خواهد رسید که دین نگه داشتن مثل آتشی می ماند که انسان در دست خود نگه داشته است، گفت: یکی از چیزهایی که بسیار مهم است و انسان باید مراقب آن باشد این است که در صف دشمن قرار نگیریم.

ایشان هدف اصلی دشمن را از بین بردن این نظام اسلامی دانست و یادآور شد: دشمنان برای رسیدن به اهداف شوم خود بعضی مواقع متوسل به هججه نظامی می شوند و بعضی مواقع دیگر که قدرت نظامی ندارند با اعمال تحریم بر کشور و مردم به دنبال رسیدن به اهداف خود می باشند.

عضو هیئت علمی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) با بیان اینکه الان ما باید مراقب توطئه های دشمنان باشیم تا در دام دشمنان اسلام قرار نگیریم، خاطر نشان شد: در آن زمان یک عده مردانه ایستادند و جانشان را برای حفظ نظام اسلامی دادند و نباید ما بخاطر فشار اقتصادی، دشمنی دشمنان را فراموش کنیم و سخنی بگوئیم که به نفع دشمن باشد.

وی اتفاقات و حوادثی که در سوریه می گذرد را یکی از نشانه های دروغ گو بودن دشمنان دانست و گفت: آنها می گویند ما برای تحقق دموکراسی از معارضین سوریه حمایت می کنیم و این یعنی اینکه مردم سوریه علیه حکومتشان قیام کردند و حکومت آنها یک حکومت استبدادی است.

توسط معاونت فرهنگی صورت می گیرد؛

ارسال دروس سطح خارج مراجع تقلید  
به طلاب کارمند موسسه

همزمانی ساعات درسی با زمان کاری یکی از مشکلاتی است که طلاب کارمند با آن روبرو هستند.

امروزه با استفاده از ابزارهای نوین ارتباطی استفاده از این دروس در ساعات و مکانهای مختلف امکان پذیر شده است.

معاونت فرهنگی مؤسسه امام خمینی(ره) در راستای پرداختن طلاب کارمند موسسه به امور تحصیلی در کنار مشغله های کاری اقدام به ارسال دروس سطح خارج مراجع عظام تقلید در روزهای درسی برای استفاده در خارج ساعات درسی از طریق پرتال مکاتبات کرده است.

طلاب کارمند موسسه می توانند با ثبت نام در این سامانه از این امکان بهره گیرند.

اولین مراسم هیأتی سال تحصیلی توسط  
هیأت انصار الرضای گروه علوم قرآنی

هیأت انصار الرضای گروه علوم قرآنی مؤسسه ی آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمه الله علیه روز پنج شنبه ۲۸ شهریور اولین مراسم هیأتی سال تحصیلی خود را هم زمان با ایام میلاد آقا علی بن موسی الرضا علیه السلام و خواهر گرامیش حضرت معصومه سلام الله علیها با حضور اساتید و دانش پژوهان این گروه در منزل استاد کربمی برگزار کرد.

حجة الاسلام و المسمین استاد سید احمد فقیهی به عنوان سخنران مراسم در این جمع صمیمی، معنوی و نورانی به تبیین «زندگی آرام در سایه زندگی توحیدی» پرداختند.

معاون آموزشی مؤسسه امام خمینی(ره) خبر داد:

## دو تغییر در نظام آموزشی مؤسسه امام خمینی(ره)



مشتی را شاهد باشیم.

معاون آموزش مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) نظریه پردازی در حوزه علوم انسانی اسلامی و پاسخ به شبهات را از دیگر اهداف تشکیل این مؤسسه برشمرد و خاطر نشان کرد: برای برنامه ریزی در معاونت آموزش باید این اهداف مدنظر قرار داده شده و با مطالعات کارشناسی، همفکری و تضارب آراء برنامه های منظم و خوب تدوین شود.

وی ضمن تقدیر و تشکر از معاونان سابق آموزش به خاطر زحمات و برنامه ریزی ها، به تفاوت های نظام آموزشی در سال جدید با گذشته اشاره کرد و گفت: برخلاف گذشته که دانش پژوه هنگام وارد شدن به مؤسسه به انتخاب رشته می پرداخت، در سال جاری بنا بر این گذاشته شده است که دانش پژوهان دو سال را بدون انتخاب رشته به تحصیل دروس عمومی پرداخته و سپس با توجه به علاقه و تلاش دانش پژوهان در این دروس و نیازهای مؤسسه در رشته های مختلف، به

افتتاحیه سال تحصیلی ۹۳ - ۹۲ مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) روز میلاد حضرت شمس الشموس علی بن موسی الرضا(ع) با سخنرانی علامه مصباح یزدی در تالار این مؤسسه برگزار گردید.

به گزارش مرکز خبر و اطلاع رسانی روابط عمومی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) این مراسم با سخنرانی آیت الله مصباح یزدی رئیس مؤسسه و آیت الله حسینی بوشهری مدیر حوزه های علمیه و با حضور مهمانان، اساتید حوزه و دانش پژوهان مقاطع مختلف در تالار مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) برگزار شد.

ارایه گزارشی از فعالیت ها و برنامه های سال گذشته و سال جاری معاونت آموزش توسط معاون آموزش مؤسسه از دیگر برنامه های افتتاحیه بود.

در این مراسم دکتر موسوی نسب از برنامه ریزی آموزشی متناسب با اهداف مؤسسه و تغییرات نظام آموزشی در سال جاری نسبت به گذشته خبر داد.

معاون آموزشی مؤسسه امام خمینی(ره) آموزش را پایه تحولات و پیشرفت در هر علمی برشمرد و افزود: امروزه هم با تحلیل های عقلی و روانشناختی و هم با تجربه ثابت شده است که محیط هایی که برای آموزش سرمایه گذاری کرده اند، پیشرفت بیشتری دارند. لذا باید برای آموزش جایگاه خاصی را در روند تحولات علمی، اخلاقی و دینی در نظر گرفت.

حجت الاسلام دکتر موسوی نسب با تأکید بر این که باید این آموزش و تعلیم و تعلم با برنامه ریزی صحیح صورت بگیرد، خاطر

نشان کرد: اگر بخواهیم برای آموزش در چنین مؤسسه ای برنامه ریزی کنیم، ابتدا باید هدف از تشکیل این مؤسسه مبارک را در نظر بگیریم.

وی با اشاره به این که اولین هدف علامه مصباح یزدی از تشکیل این مؤسسه تربیت شخصیت های دینی برای تعامل مثبت و سازنده با جامعه است، ابراز داشت: چنین افرادی اولاً باید در زمینه علمی یک متخصص باشند و برای فراگیری علم، از هیچ تلاشی فروگذار نکنند و ثانیاً باید با معنویت، اخلاق و قرآن مانوس بوده و خودسازی داشته باشند و ثالثاً با وسعت دید خود، دوست و دشمن را بشناسند و به تعبیر مقام معظم رهبری بصیرت داشته باشند، تا بتوانند تعامل اثرگذار و مثبت در جامعه داشته باشند که فقدان هر یک از آنها سبب خدشه دار شدن مثبت بودن این تعامل می شود. لذا باید در برنامه ریزی آموزشی برای این مؤسسه چنین هدفی مدنظر قرار داده شود تا بتوانیم تحول



حجت الاسلام دکتر نمازی:

## قوی ترین هیئت علمی در بین رشته های موسسه، متعلق به گروه فلسفه است

همایش های قبیل است با عناوینی چون کاربرد فلسفه در علوم دینی و .. برگزار خواهد شد و نتایج مجموع این همایش ها در قالب کتابی منتشر خواهد شد.

دکتر نمازی همچنین به برگزاری همایش مهم مبانی فلسفی علوم انسانی در سال ۸۹ توسط گروه فلسفه موسسه امام خمینی(ره) اشاره و خاطر نشان کرد: در این همایش نیز به بخشی از دغدغه های مهم در این زمینه پاسخ داده شد و با ارائه هفت اثر مکتوب گامی در این جهت برداشت.

عضو گروه فلسفه موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) ضمن ابراز امیدواری نسبت به مشخص شدن جایگاه فلسفه در حوزه های علمیه ادامه داد: امروزه مکاتب، مشارب و گرایش های متعددی در ابعاد فلسفی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و ... به وجود آمده است که نمونه تاثیر بارز آن در فیلم ها و سریال ها مشاهده می شود و سرعت تأثیر مردم از آنها نیز زیاد است و تنها راه مقابله با آن فلسفه است که موسسه گام بزرگی را در این مسیر برداشته است.

النفس فلسفی، منطقی، فلسفه اخلاق تطبیقی، فلسفه علوم انسانی تعریف شده و در مقطع دکتری نیز گرایش های فلسفه عام، فلسفه تطبیقی، حکمت متعالیه و فلسفه اخلاقی تطبیقی تعریف و اجرا شده است و در سال آینده گرایش فلسفه علوم انسانی نیز به آن اضافه خواهد شد.

وی با اشاره به اهمیت و نقش فلسفه ابراز داشت: هر چند به برکت وجود حضرت امام(ره) و علامه طباطبائی، فلسفه در دروس حوزوی گنجانده شده است، اما هنوز با توجه به نقش خطیر فلسفه، جایگاهی متناسب با قدر و منزلت خودش در حوزه ندارد.

این استاد فلسفه با اشاره به اینکه گروه فلسفه سال گذشته ۶ همایش را برنامه ریزی کرد، ابراز داشت: که سه همایش آن با عنوان چستی فلسفه، فواید فلسفه و توانمندی های فلسفه در مدرسه فیضیه برگزار شد و اساتیدی چون حجج اسلام یزدان پناه، میرسپاه، معلمی و دکتر فائتی در آن به سخنرانی پرداختند و سه همایش دیگر نیز در سال جاری که تکمیل کننده



جنبه اساسی نسبت به دیگر علوم دارد.

حجت الاسلام نمازی افزود: گروه فلسفه تلاش کرده اند که گرایش هایی را در فلسفه تعریف کنند و از این راه قدمهای موثر تری برای رسیدن به اهداف عالی مؤسسه بردارند و در حال حاضر ۶ گرایش در مقطع ارشد و دکتری تعریف شده است. هم اکنون در مقطع کارشناسی ارشد گرایش های معرفت شناسی، هستی شناسی، علم

فکر و اسلامی سازی علوم انسانی بود. حجت الاسلام والمسلمین دکتر نمازی با اشاره به اینکه این مؤسسه با مدیریت آیت الله مصباح در سال ۵۴ با نام موسسه در راه حق شروع به کار کرد، اظهار داشت: سپس این مؤسسه فعالیت های خود را تا سال ۷۴ در بنیاد فرهنگی باقرالعلوم ادامه داد و از سال ۷۴ نیز تا امروز تحت عنوان موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) به کار خود ادامه داده است که در طول این سال ها همواره با حمایت های بی دریغ امام(ره) و مقام معظم رهبری همراه بوده است.

وی گروه فلسفه را یکی از ارکان اصلی آموزش در مؤسسه امام خمینی(ره) برشمرد و خاطر نشان کرد: در برنامه های فلسفه این مؤسسه، هم فلسفه به معنای فلسفه اولی و امور عامه و هم معناهای امروزی آن که دانش های متنوعی را در بر می گیرد پایه ریزی شده و مدنظر قرار داده شده است. این استاد حوزه و دانشگاه در مورد سابقه گروه فلسفه در مؤسسه امام خمینی(ره) ابراز داشت: گروه فلسفه این مؤسسه تحت اشراف علامه مصباح یزدی شکل گرفت و

عضو گروه فلسفه مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) ضمن ابراز امیدواری نسبت به مشخص شدن جایگاه فلسفه در حوزه های علمیه گفت: امروزه مکاتب، مشارب و گرایش های متعددی در ابعاد فلسفی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و ... به وجود آمده است که نمونه بارز آن در فیلم ها و سریال ها مشاهده می شود و سرعت تأثیر مردم از آنها نیز زیاد است و تنها راه مقابله با آن فلسفه است که موسسه گام بزرگی را در این مسیر برداشته است.

عضو هیئت علمی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی در گفتگو با خبرنگار روابط عمومی در خصوص جایگاه رشته فلسفه در مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) و فعالیت های این گروه در مؤسسه ابراز داشت: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) به دنبال درک صحیح از نیازهای جامعه اسلامی و حوزه های علمیه شکل گرفت. هدف اصلی از تأسیس این مؤسسه، تربیت کارشناسان خیره در سطوح مختلف برای پاسخگویی به شبهات و نیازهای جامعه و همچنین تولید

## عملکرد معاونت پژوهش در مصاحبه با حجت الاسلام والمسلمین دکتر بی‌ریا



پژوهش و تولید علم در حوزه علوم انسانی اسلامی و نقد عالمانه نظریه‌های سایر مکاتب در این حوزه از رسالت‌های اصلی حوزه محققان و پژوهشگران معاونت پژوهش است. تولید علم اسلامی در حوزه علوم انسانی و دفاع مستدل از اندیشه‌های نوین اسلامی، تدوین آثار فاخر در عرصه‌های گوناگون دانش اسلامی و علوم انسانی، تدوین متون درسی برای بخش آموزش حضوری و سایر مراکز وابسته به موسسه و تبادل علمی با مراکز حوزوی و دانشگاهی در داخل و خارج کشور از جمله برنامه‌های این معاونت در راستای تحقق چشم‌انداز ده‌ساله موسسه و نیل به اهداف پژوهشی آن می‌باشد.

دکتر بی‌ریا با مهمترین وظایف معاونت پژوهش را برنامه‌ریزی برای انجام پژوهش‌های بنیادین، راهبردی و کاربردی دانستند و ادامه دادند: فراهم کردن زمینه چاپ و نشر پژوهش‌های صورت گرفته در گروه‌های علمی و کارگروه‌ها، برگزاری کرسی‌های نظریه‌پردازی، نوآوری نقد و مناظره و همایش‌ها و نشست‌های علمی از دیگر وظایف معاونت پژوهش می‌باشد. وی در ادامه افزود: معاونت پژوهش موسسه برای رسیدن به اهداف پژوهشی مندرج در سند چشم‌انداز موسسه، از همکاری اعضای هیئت علمی، محققان و همکاران علمی در قالب ۱۵ گروه علمی ادیان، اقتصاد، تاریخ، تاریخ اندیشه معاصر، تفسیر و علوم قرآن، جامعه‌شناسی، حقوق، روان‌شناسی، عرفان، علوم تربیتی، فلسفه، کلام و فلسفه دین، علوم سیاسی، مدیریت و زبان‌های خارجی بهره می‌گیرد.

### دفتر برنامه‌ریزی و ارزیابی پژوهش

عرصه پژوهش بدون شک نیازمند برنامه‌ریزی است. مدیریت برنامه‌ریزی و ارزیابی معاونت پژوهش علاوه بر برنامه‌ریزی برای امور پژوهش به ارزیابی و نظارت بر روند پژوهش در طرح‌های پژوهشی می‌پردازد تا این مهم هرچه بهتر تحقق یابد. معاون پژوهشی موسسه گفت: کاملاً روشن است که اگر ما بخواهیم در آینده فعالیت‌های خود را از لحاظ کمی و کیفی گسترش دهیم و همچنین بر فعالیت‌های پژوهش به منظور اطمینان از داشتن کیفیت لازم، نظارت داشته

باشیم؛ لازم است دفتر ارزیابی و برنامه‌ریزی پژوهشی فعال باشد، مطالعه، کارشناسی و برنامه‌ریزی لازم برای تعیین اهداف، اولویت‌ها راهبردی و برنامه‌های پژوهشی با همکاری گروه‌های علمی، تنظیم آیین‌نامه‌ها و روندنماهای مورد نیاز معاونت پژوهش، ارزیابی عملکرد پژوهشی گروه‌های علمی، دبیران پژوهشی، مدیریت‌ها و واحدهای معاونت پژوهش از اهداف دفتر برنامه‌ریزی و ارزیابی می‌باشد. دکتر بی‌ریا گفت: اگر گروه‌های علمی ما بدون برنامه به پژوهش بپردازند یک نقشه خاص به دست نمی‌آید و یک هدف خاصی در مجموع تأمین نخواهد شد. برای این که یک نقشه جامعی را ترسیم کنیم که هر یک از گروه‌های ما یک بخش از آن طرح و نقشه را اجرا کنند و در مجموع به آن اهداف برسیم.

### مدیریت امور محققان

این مدیریت عهده دار تشکیل پرونده همکاران علمی، تنظیم قراردادهای، تنظیم لیست پرداخت‌های قراردادهای، انجام امور رفاهی مربوط به همکاران علمی و همچنین پشتیبانی معاونت پژوهش از طریق پیگیری ملزومات درخواستی معاونت و مدیریت‌های تابع می‌باشد. دکتر بی‌ریا تصریح کرد: مدیریت امور محققان بیشتر جنبه خدماتی و اداره کارهای همکاران علمی را بر عهده دارد که این کار می‌تواند به ارتزمامند است به نحوی که باید بتوانند به تقاضاهای پاسخ بدهند و معلوم شود که به چه تعداد از تقاضاهای پاسخ داده‌اند.

ادامه این مصاحبه را می‌توانید در سایت [www.qabas.iki.ac.ir](http://www.qabas.iki.ac.ir) مشاهده نمایید

## تبیین فعالیت‌های سال ۹۲ معاونت فناوری اطلاعات

به گزارش مرکز روابط عمومی موسسه امام خمینی (ره)، مهندس رمزی در گزارشی به تبیین فعالیت‌های معاونت فناوری اطلاعات در سال ۹۲ پرداخت. نظارت بر پایگاه‌ها و شبکه رایانه‌ای مؤسسه، نظارت بر امور و عملیات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مؤسسه در زمینه‌های برنامه‌ریزی و اجرایی فناوری اطلاعات، مطالعه، ارزیابی و پشتیبانی وسایل، لوازم و ابزار سخت‌افزاری در جهت بالابردن سطح کارایی بخش‌های مختلف مؤسسه، پشتیبانی و اجرای کلیه امور سیمی و بصری برنامه‌های مؤسسه هم چون: همایش‌ها، نشست‌ها و برنامه‌های تالار، از وظایف و فعالیت‌های این معاونت است.

### اداره کل رایانه

۱- آماده‌سازی سخت‌افزاری و نرم‌افزاری بهره‌بردار از اینترنت ملی  
۲- بهره‌بردار سرویس ویدئو کنفرانس با همکاری اداره کل رسانه بین مؤسسه و دفتر تهران (به زودی)  
• لازم به یادآوری است در صورت انجام فعالیت مهم دیگر اطلاع رسانی لازم انجام خواهد شد.

### مدیریت گسترش خدمات فناوری

۱- عضویت در کتابخانه دیجیتال گیگادسترسی آنلاین و روزآمد به متون مقالات معتبر ISI از ۱۲۰ پایگاه آنلاین خارجی در عرض چند ثانیه  
۲- راه‌اندازی فاز اول سایت مدیریت گسترش خدمات با امکانات ویژه  
۳- راه‌اندازی دوره‌های آموزش مجازی رایانه علاوه بر آموزش حضوری جهت دانش‌پژوهان و اساتید و اعضای هیات علمی  
۴- برگزاری دوره‌های آموزشی ICDL & ۲ جهت کارمندان موسسه  
۵- برگزاری کلاس‌های آموزش رایانه جهت دانش‌پژوهان  
۶- ارائه خدمات بیشتر در بانک اطلاعات ساختمان مرکزی و افزودن ۶ عدد سیستم رایانه به طوری که در حال حاضر با تعداد ۲۹ دستگاه در حال خدمات رسانی می‌باشد.  
۷- راه‌اندازی بانک اطلاعات ساختمان پردیسان با ۱۵ عدد سیستم رایانه‌ای جهت استفاده دانش‌پژوهان مقطع دکتری  
۸- به روزرسانی نرم‌افزار نمایه مطبوعات کشور  
۹- عضویت در پایگاه‌های اینترنتی مگایران (بانک اطلاعات نشریات کشور) و نورمگز (پایگاه مجلات تخصصی نرم‌افزارهای علوم اسلامی) و پایگاه آنلاین خارجی کوئستیا  
۱۰- ارائه خدمات بانک سی دی امانی  
۱۱- ارائه اینترنت در بانک اطلاعات به کاربران مجاز

### اداره کل رسانه

۱- به روز کردن معرفی موسسه  
۲- ضبط میزگرد ولایت فقیه  
۳- تجهیز تالار موسسه به نور حرفه‌ای  
۴- تهیه کلیپ ۱۰ دقیقه‌ای از حضرت علامه  
۵- ضبط برنامه‌های ویژه رمضان ۹۲ در دفتر رهبری  
۶- ارتباط با شبکه‌های صدا و سیما در قالب تفاهم‌نامه  
اداره کل پایگاه‌ها  
پشتیبانی فنی از سایت‌های اطلاع‌رسانی  
۱- پشتیبانی فنی از ۳۳ سایت اطلاع‌رسانی موسسه  
۲- پشتیبانی فنی از ۲۲ سایت نشریات تخصصی  
۳- پیگیری طراحی آیین‌نامه سایت گروه‌های آموزشی  
۴- سایت‌های در دست اقدام:  
الف) رویش  
ب) ولایت  
ج) آفاق

### مدیریت کتابخانه و مرکز اسناد

کتابخانه و مرکز اسناد موسسه با استفاده از منابع غنی علوم اسلامی و انسانی به صورت مخزن باز و بر اساس رده‌بندی کنگره و با بهره‌گیری از سالن مطالعه مناسب، نیازهای علمی و پژوهشی اساتید، دانش‌پژوهان و محققین را تأمین می‌نماید. دکتر بی‌ریا گفت: ما یک کتابخانه مرکزی و تعدادی هم کتابخانه‌های وابسته داریم که کتابخانه‌های وابسته به کتابخانه مرکزی، عبارتند از: کتابخانه علوم قرآنی واقع در ساختمان علوم قرآنی، کتابخانه تخصصی ترجمه واقع در ساختمان مرکزی، کتابخانه پردیسان، کتابخانه‌های تخصصی واقع در گروه‌های پانزده‌گانه پژوهش، کتابخانه مرکز مشاوره و کتابخانه مرکز تربیت مربی اخلاق. معاون پژوهشی مؤسسه در ادامه افزود: این کتاب‌ها جنبه تخصصی دارند و یک مجموعه خاص و بی‌بدیلی است که هر ساله به سفارش گروه‌ها بر تعداد کتاب‌های مورد نیاز محققان و پژوهشگران افزوده می‌شود. البته سال گذشته به خاطر کمبود بودجه، کتاب‌های کمتری خریداری شد ولی تلاش بر این است که در تهیه کتاب‌ها، تعداد کتاب‌ها را کاهش ندهیم.

### مدیریت امور پژوهشی

حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر بی‌ریا تصریح کرد: ما تا دو ماه پیش به‌خاطر منتقل شدن مدیر امور پژوهشی به یک قسمت دیگر مدیر نداشتیم ولی الآن مدیر پژوهشی ما فعال هستند که دارای دو اداره می‌باشد:  
۱. اداره همایش‌ها و نشست‌های علمی  
۲. اداره کارگروه‌های پژوهشی و کارورزی تحقیق  
اداره همایش‌ها و نشست‌های علمی جهت تبادل نظر و هم‌اندیشی محققان موسسه با صاحب‌نظران حوزوی و دانشگاهی در عرصه‌های مختلف علوم انسانی - اسلامی انجام وظیفه می‌کند. معاون پژوهشی مؤسسه به تعداد همایش‌های برگزار شده اشاره کرد و گفت: تعداد همایش‌های برگزار شده، ۶۵ همایش می‌باشد که از میان آن همایش‌های ملی (بافراخوان)، ۲۲ مورد، استانی (بدون فراخوان)، ۳۲۵ داخلی، ۸ مورد می‌باشد. دکتر بی‌ریا گفت: آمار کل نشست‌های برگزار شده نیز ۳۵۸ مورد است.

## دور جدید درس اخلاق حضرت آیت‌الله مصباح یزدی (حفظه...) از سر گرفته شد



به صورت زنده از پایگاه اطلاع‌رسانی آثار حضرت استاد [www.mesbahyazdi.ir](http://www.mesbahyazdi.ir) پخش می‌شود. هم‌چنین علاقمندان می‌توانند صدا و چکیده مباحث این جلسات را از همین پایگاه دریافت کنند

هم‌زمان با آغاز سال تحصیلی حوزه‌های علمیه، دور جدید درس اخلاق حضرت آیت‌الله مصباح یزدی - دامت برکات - نیز از سر گرفته شد. به گزارش قیس، مطابق معمول سال‌های گذشته دور جدید درس اخلاق معظم‌له با شروع سال تحصیلی حوزه‌های علمیه از تاریخ ۹۲/۰۶/۲۷ آغاز شد.

این جلسات که به دعوت دفتر مقام معظم رهبری در قم برگزار می‌شود، هر چهارشنبه، پس از نماز مغرب و عشاء در محل دفتر معظم‌له واقع در خیابان صفائیه قم تشکیل می‌شود و شرکت در آن برای عموم آزاد است. لازم به ذکر است این برنامه

### پایان نامه‌ها

استاد مشاور: جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر رجائی  
استاد داور: جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر جابری  
دانش‌پژوه: حجت الاسلام آقای مصطفی ابوطالب دخت شورکی  
زمان: چهارشنبه ۹۲/۶/۲۷  
مکان: پردیسان - ساختمان شماره ۲ مؤسسه امام خمینی (ره) - سالن جلسات دفاع  
رابطه پایبندی به سبک زندگی اسلامی با افسردگی و اضطراب  
رشته: روان‌شناسی  
مقطع: کارشناسی ارشد  
استاد راهنما: جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر احمدی  
استاد مشاور: جناب آقای دکتر جان بزرگی  
استاد داور: جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر بشیری  
دانش‌پژوه: حجت الاسلام آقای سید مهدی حسینی مطلق  
زمان: سه شنبه ۹۲/۶/۲۶  
مکان: پردیسان - ساختمان شماره ۲ مؤسسه امام خمینی (ره) - سالن جلسات دفاع

مراتبه در اخلاق عقلی و عرفان اسلامی  
رشته: مدرسی معارف  
مقطع: دکتری  
استاد راهنما: جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای فتحعلی  
استاد مشاور: جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر دیوانی - جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر کرمانی  
استاد داور: جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر مجتبی مصباح - استاد داور: جناب آقای دکتر جواد - استاد امینی نژاد  
دانش‌پژوه: حجت الاسلام آقای محمد حسن مطیعی  
زمان: دوشنبه ۹۲/۶/۲۵  
مکان: پردیسان - ساختمان شماره ۲ مؤسسه امام خمینی (ره) - سالن جلسات دفاع  
مبانی و معیارهای صحیح مصرف در جامعه اسلامی  
رشته: اقتصاد  
مقطع: کارشناسی ارشد  
استاد راهنما: جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر خلیلیان

امیرالمومنین علی علیه السلام فرمودند: آن کس که درون خویش را اصلاح کند، خدا برونش را نیکو می‌سازد. آن که برای دینش کار کند، خداوند امر دنیایش را سامان دهد. و آن که میان خود و خدایش را نیکو سازد، خداوند میان او و مردم را نیکو می‌نماید.

نهج البلاغه/ حکمت ۴۲۳

نشریه خبری- اطلاع رسانی روابط عمومی موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)  
زیر نظر: شورای تحریریه  
نشانی: قم- بلوار امین- بلوار جمهوری اسلامی موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)  
روابط عمومی: تلفن: ۰۲۵-۳۲۱۱۴۲۷  
سامانه پیام کوتاه روابط عمومی: ۳۰۰۰۲۱۱۳

## زلال معرفت

### تشکر از همسر



استاد حاج آقا پهلوانی نسبت به احترام و قدردانی از زحمات همسر می فرمودند: از آنها تشکر کنید هر چند غذایی که پخته اند شور یا بد شده است. وقتی از غذا ابراز رضایت می کنید همسران خوشحال می شود و این باعث رشد و پیشرفت معنوی شما می شود.

پس از این نکته فرمودند: یک بار من در جوانی در خانه با خانواده بد اخلاقی کردم در عالم معنا به من گفتند: بیست سال ناله های تو بی اثر شد.

در مکرر جلسات می فرمودند:

در مسائل مختلف معنوی و اجتماعی به خودتان سخت گیری کنید ولی به خانواده های خود کاری نداشته باشید و عقاید خود را به همسران تحمیل نکنید. مثلا اگر خواستند تلویزیون ببینند مانع نشوید ولی اگر خودتان تشخیص دادید نگاه نکنید.

کتابهای ناگفته های عارفان - دفتر سوم و پند سعادت

## مسئولان در اجرای قانون حجاب و عفاف کوتاهی می کنند



زمانی که هیچ مرجع تقلیدی جرأت نمی کرد چنین فتوایی بدهد.

وی افزود: اصام خمینی (ره) نه تنها از نظر فقهی و نظری به احکام اجتماعی اسلامی اهتمام ورزید، بلکه در عمل نیز تاپای جان پیش رفت و حجت را بر امثال ما تمام کرد و در حالی که حتی کسی به ذهنش هم خطور نمی کرد که بتوان نظامی اسلامی تشکیل داد، انقلاب اسلامی را به پیروزی رسانید.

این استاد اخلاق حوزه علمیه با اشاره به روایتی اظهار داشت: طبق روایت، کسانی که محب واقعی اهل بیت (ع) هستند که تا مرحله مجروح شدن و کشته شدن در این راه پیش بروند، این در حالی است که اگر اسلام منحصر در احکام فردی بود، کشته شدن یا مجروح شدن بی معنا بود.

وی در پایان تأکید کرد: طلاب به غیر از درس خواندن، دو وظیفه مهم دیگر که همان تهذیب اخلاق و درک مسائل سیاسی و اجتماعی زمان است، بر عهده دارند و کوتاهی در هر یک از این زمینه‌ها می‌تواند سبب شود که فرد نه تنها فایده‌ای برای اسلام نداشته باشد، بلکه طعمه‌ای برای دشمنان در جهت سوء استفاده قرار بگیرد، همانگونه که در تاریخ نمونه‌های زیادی داشته است و برخی افرادی که مسائل فقهی را به خوبی بلد بودند، به دلیل بی‌بصیرتی و عدم شناخت واقعیات

پلیس دیکتاتور کوچکی بود که با فشار و اجبار با مردم برخورد می‌کرد و ذکر نام آن مردم را به یاد مفاسدی که زیانزد عموم بود می‌انداخت، اما امروز اسم پلیس که برده می‌شود نمونه‌ای از امنیت، وقار و ادب به ذهن‌ها می‌آید.

عضو مجلس خبرگان رهبری به وظایف درون سیستمی و برون سیستمی این سازمان طبق اظهارات فرمانده محترم نیروی انتظامی استان قم اشاره کرد و گفت: انجام صحیح وظایف برون سیستمی نیاز به همکاری‌های زیادی با دستگاه‌های مختلف از جمله قوه مجریه و قوه مقننه دارد.

استاد اخلاق حوزه علمیه قم ضمن ذکر خاطره‌ای از شهید رجایی گفت: ایشان پس از ریاست جمهوری دستور به رعایت حجاب برای کارمندان نهاد ریاست جمهوری دادند و همین عمل تأثیر بسیاری در رعایت حجاب در کشور داشت.

رئیس مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، نگاه درون سیستمی و رشد فکری و فرهنگی کارکنان و دست‌اندرکاران نیروی انتظامی را از ضرورت‌های این سازمان دانست و گفت: برای این کار باید فکر و اندیشه را تعالی داد؛ همه چیز حتی انقلاب از فکر درست شده است.

استاد تفسیر و علوم قرآنی با استفاده از آیات سوره عصر به وظیفه انسان‌ها در هدایت و تعلیم دیگران اشاره کرد و گفت: غیر از وظیفه فردی هر انسان نسبت به ایمان و عمل صالح، مسئولیتی دیگر بر دوش هر انسان است و آن تواضع به حق و تواضع به صبر است.

وی گفت: تقویت فرهنگ نقدپذیری و سفارش به دیگران در کنار آموزش در جهت تعالی سطح فکری و فرهنگی افراد در سطوح رده‌های مختلف، کارایی و محبوبیت را افزایش می‌دهد و مردم نیز در مقابل خدمت صادقانه و خالصانه قدردان و حق شناسند.

## تازه های نشریات تخصصی

### فصلنامه علمی - تخصصی

#### معرفت کلامی

سال سوم - شماره ۹



### فصلنامه علمی - پژوهشی

#### معرفت فلسفی

سال دهم - شماره ۳۹



## فعالیت‌های انجام یافته در «مرکز پژوهشی دایره المعارف علوم عقلی اسلامی» در سال ۹۱ و تبیین برنامه‌های سال ۹۲

به گزارش مرکز خبر و اطلاع‌رسانی روابط عمومی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، رئیس مرکز پژوهشی دایره‌المعارف علوم عقلی اسلامی، در گفت‌گویی با مرکز خبر و اطلاع‌رسانی روابط عمومی مؤسسه، فعالیت‌های انجام شده در مرکز پژوهشی دایره‌المعارف علوم عقلی اسلامی در سال ۱۳۹۱ را تشریح و به توضیح و تبیین برنامه‌های سال جاری (۱۳۹۲) آن مرکز پرداخت.

حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر احمد ابوترابی گفت: طبق اصل اول از چشم‌انداز ده‌ساله مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، مؤسسه باید به یکی از مهم‌ترین و قوی‌ترین مراکز دانش علوم انسانی و اسلامی تبدیل شود. بر این اساس باید همزمان و در عرض آنچه در این مؤسسه پربرت بدست می‌آید زمینه‌هایی هم برای معرفی آنها به مراکز حوزوی و دانشگاهی داخل کشور و معرفی آنها به صورت‌های مختلف در سطوح بین‌المللی فراهم شود چه آنکه طبق اصل پنجم و ششم چشم‌انداز، مؤسسه امام خمینی باید ارائه دهنده افکار و اندیشه‌های نوین، عمیق و مستدل اسلامی در حوزه‌های علوم انسانی برای سطوح مختلف جامعه و تأمین کننده منابع آموزشی و پژوهشی برای مرکز حوزوی و دانشگاهی باشد.

وی خاطر نشان کرد: یکی از برنامه‌هایی که مؤسسه برای عرضه این محصولات به سایر مراکز و استفاده فرهیختگان از محصولات مؤسسه در نظر گرفته است تأسیس «مرکز پژوهشی دایره‌المعارف علوم عقلی اسلامی» است که هدف آن تدوین دایره‌المعارف‌هایی در علوم عقلی (فلسفه، منطق، کلام، عرفان، شاخه‌های مختلف این چهار رشته اصلی، معرفت‌شناسی و فلسفه‌های مضاف) است. رئیس مرکز دایره‌المعارف خاطر نشان کرد: وظیفه اصلی دایره‌المعارف‌ها، ارائه گزارشی جامع، مختصر و گویا از میراث گذشتگان تا زمان حاضر در یک متن مکتوب در موضوع مربوط به دایره‌المعارف‌ها است بنابراین دایره‌المعارف علوم عقلی اسلامی می‌تواند آنچه را تاکنون بزرگان این علوم از ابتدا تاکنون و در دوران معاصر و حتی در همین مؤسسه که در رشته‌های علوم عقلی تهیه می‌شود در درون خود بگنجانند و به صورت مطلوب عرضه کند. اهمیت مسأله به این است که وظیفه اصلی مؤسسه امام خمینی (ره)، اسلامی‌سازی علوم انسانی است که ریشه این کار در علوم عقلی و

فلسفه‌های مضاف است.

عضو هیات علمی مؤسسه گفت: این مرکز برای تدوین چنین دایره‌المعارف‌هایی در این رشته‌هایی که ذکر شد تشکیل شده است اما چون سابقه و تجربه دایره‌المعارف‌نویسی در کشور ما طولانی و کافی نیست در این مرکز مراحل مختلفی برای تهیه و تدوین این مجموعه در نظر گرفته شد که این کاستی تا حدی جبران شود که آخرین مرحله این کار تدوین مقالات خواهد بود.

ابوترابی درباره آغاز به کار دایره‌المعارف اظهار داشت: مرکز دایره‌المعارف از سال ۱۳۸۰ به صورت رسمی کار خودش را آغاز کرده و تاکنون هم به فراهم آوردن شرایط، دستیابی به تجربه و مقدمات و نیروی کافی مشغول است.

وی در ادامه افزود: یکی از مقدمات لازم برای تدوین دایره‌المعارف ایجاد زمینه‌های لازم برای تحقیق عمیق و جامع در علوم عقلی بود به این منظور تاکنون کتاب‌های زیادی از منابع علوم عقلی چکیده و نمایه و یا فهرست تفصیلی مطالب برای آن‌ها تهیه شده است و کتاب‌های زیادی از منابع علوم عقلی در سراسر کشور شناسایی و موضوعات آن‌ها استخراج گردیده است. به علاوه در رشته‌های مختلف علوم عقلی اسلامی کار اصطلاح‌یابی و تهیه اصطلاح‌نامه آغاز شد و تشکیل پرونده علمی برای هر یک از مدخل‌های علوم عقلی در دستور کار مرکز قرار گرفت.

رئیس مرکز دایره‌المعارف تصریح کرد: از جمله کارهایی که در سال گذشته ادامه داشت کار تدوین «مقالات فرهنگ‌نامه منطق» این مرکز است. به عنوان مقدمه اشاره‌ای کنیم که تدوین فرهنگ‌نامه‌ها جزء کارهای فاز دوم از فعالیت‌های مرکز محسوب می‌شوند. نکته دیگر آنکه آنچه با عنوان مقالات فرهنگ‌نامه‌ها در حال نگارش است نه تنها چیزی از مقالات دایره‌المعارف کم ندارد، بلکه این مقالات با دو ضمیمه همراه است که این کار را کامل تر و در نوع خودش بی‌نظیر می‌سازد: ضمیمه اول، اصطلاح‌نامه هر مدخل و دومین ضمیمه متن تعاریف مربوط به اصطلاحی است که مدخل قرار گرفته است. این تعاریف که نقل مستقیم و حتی بدون ترجمه‌اند به ترتیب تاریخی چیده می‌شوند. در سال گذشته از «فرهنگ‌نامه منطق»، هشتاد و هشت مقاله جدید تدوین شده است و پنجاه و هفت مقاله، ارزیابی محتوایی شده و پنجاه و هشت مقاله هم ارزیابی



محتوایی و ارزیابی شکلی شده است و چهل مقاله نیز مورد ارزیابی کتاب‌شناسانه قرار گرفته است.

ابوترابی در بیان ارزیابی مقالات دایره‌المعارفی بیان داشت: مراحل ارزیابی اینگونه مقالات بسیار طولانی و متعدد است که به بعضی از آنها اشاره شد. خوب است برای روشن‌تر شدن اشاره کنیم که در بعضی از مراکز دایره‌المعارف‌نویسی کشور بیش از ۸۰ مرحله کار بر روی یک مقاله تا مرحله چاپ انجام می‌شود.

وی در ادامه تصریح کرد: یکی از کارهای مهم مرکز در کتابخانه تخصصی مرکز، تهیه نسخ خطی آثار بزرگان علوم عقلی است. این کار برای دایره‌المعارف‌نویسی بسیار مهم بلکه ضروری است. در نیمه اول سال گذشته که هنوز محدودیت‌های بودجه معلوم نشده بود برخی از پژوهشگران مرکز دو مأموریت به تر کیه داشتند. در این مأموریت‌ها کتابخانه سلیمانیه در شهر استانبول، کتابخانه یوسف آقار در قونیه و کتابخانه ملی در شهر آنکارا مورد بازدید و تحقیق قرار گرفت و مجموعاً حدود ۳۰/۰۰۰ (سی هزار) نسخه از نسخه‌های این کتابخانه‌ها بررسی شد و حدود ۹۰۰۰ (نه هزار) نسخه از کتابهای آنها، بعنوان کتاب‌های علوم عقلی تشخیص داده شد. از آن مجموعه، تعدادی از نسخ برای کتابخانه مرکز خریداری شد. همانگونه که مستحضرد کتابخانه سلیمانیه در استانبول واجد مهم‌ترین میراث خطی جهان اسلام است و نسخه‌های منحصر به فردی را دارد و شاید بتوان گفت: این کتابخانه دومین کتابخانه خطی جهان اسلام به شمار می‌آید.

### برنامه‌های سال ۱۳۹۲

رئیس مرکز پژوهشی دایره‌المعارف علوم عقلی اسلامی وابسته به مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) در ادامه گفتگو درباره برنامه‌های سال ۱۳۹۲ این مرکز تصریح کرد: در بخش اول صحبتیم به بسیاری از کارهایی که در سال جاری در حال انجام هستند اشاره نمودم از این رو، از آنها به تفصیل سخن نمی‌گویم. علاوه بر آنها از جمله کارهایی که در سال ۹۲ آغاز شده است کار تدوین مقالات «فرهنگ‌نامه معرفت‌شناسی» است. این کار را در سال ۹۲ به صورت آزمایشی آغاز کرده‌ایم و با توجه به محدودیت‌هایی که در بودجه وجود دارد امکان گسترش آن نیست اگر چه و با توجه به سند چشم‌انداز و اهداف مرکز باید این کار به صورت گسترده‌تر آغاز شود و در زمان مقرر هم به پایان برسد.

حجت‌الاسلام والمسلمین احمد ابوترابی اظهار داشت: تدوین «فرهنگ‌نامه عرفان نظری» در دو سال پیش به صورت آزمایشی آغاز شد اما به این نتیجه رسیدیم که هنوز مقدماتی برای انجام این کار لازم است و لذا برای فراهم‌سازی بعضی از مقدمات، کار نگارش مقالات را موقتاً تعطیل کردیم. البته در سال جاری این کار نیز مانند معرفت‌شناسی با توجه به محدودیت بودجه به صورت بسیار محدودی مجدداً آغاز شده است.

وی در ادامه خاطر نشان کرد: نرم‌افزاری جامع و با امکانات فراوان برای عرضه همه کتاب‌شناسی‌های مرکز سفارش شده است که امیدواریم در سال جاری این نرم‌افزار به مرحله رونمایی برسد.

ابوترابی افزود: آماده‌سازی و صفحه‌آرایی کتاب‌شناسی‌های این مرکز که به لحاظ محتوایی به پایان رسیده‌اند از جمله فعالیت‌های در حال انجام در سال ۹۲ در مدیریت تدوین این مرکز است و امیدواریم این مجموعه‌ها در سال جاری جهت چاپ برای انتشارات ارسال گردد و از انتشارات مؤسسه هم تقاضا داریم که در زمان مقرر آن‌ها را منتشر نمایند. به هر حال ما درباره تاریخ انتشار آنها نمی‌توانیم ادعایی داشته باشیم چون این کار در دست ما نیست.

وی ادامه داد: اصطلاح‌نامه‌هایی از مرکز که در سال گذشته نرم‌افزار و متن مکتوب آن‌ها رونمایی شده است در دو سه ماه آینده آماده انتشار خواهند شد و امیدواریم در سال جاری به چاپ برسند.